

KAUNIAISTEN LIIKUNTAPAIIKASUUNNITELMA 2020–2030

KAUNIAISTEN KAUPUNKI **GRANKULLA STAD**

Kaupunginhallitus hyväksynyt 31.5.2021 § 118

Sisältö

1. Yleistä	2
1.1. Lähtökohdat	2
1.2. Yhteistyö PKS-seudulla	3
1.3. Kolmas sektori	3
2. Liikuntapaikkojen nykytilanne	4
2.1. Kaupungin liikuntapaikkojen perustiedot	4
2.2. Liikuntapaikkojen toiminta-aika ja käyttö	7
2.3. Liikuntapaikkojen hoito	8
2.4. Liikuntapaikoille tehdyt kuntoarviot ja saneeraukset	8
2.5. Liikuntapalveluiden investoinnit vuosina 2015–2021	10
2.6. Osallistavan budjetoinnin kautta tehdyt investoinnit	11
3. Tarpeet	11
3.1. Yhteenveto kyselytutkimuksista	11
3.2. Liikuntapaikkojen kehittämistarpeet	12
4. Tavoitteet	13
5. Toimenpideohjelma	13
6. Vaikutukset liikuntapaikkoihin toimintaedellytyksiin ja toimintaan	15
Liitteet	15

1. Yleistä

Liikuntapaikkasuunnitelman tavoitteena on ohjata Kauniaisten liikuntapaikkarakentamista, kunnostamista ja kehittämistä vuosina 2020–2030. Ohjelma sisältyy yhteen Kauniaisten liikumisohjelman kanssa, joka on hyväksytty vuosille 2020–2023. Suunnitelman on tarkoitus järkevöittää kaupungin liikuntapaikkojen kehittämistä ja antaa tiedollista pohjaa liikuntapaikkainvestoinneista päätettäessä.

Keskeisenä tavoitteena liikuntapaikkojen ylläpidossa, kehittämisessä sekä rakentamisessa on, että rakennetut liikunnan olosuhteet tarjoavat yhdessä luonnon ja liikuntaa tukevan arkiympäristön kanssa houkuttelevat edellytykset elämänkaaren eri vaiheisiin. Monipuolisten ja kattavien liikuntaolosuhteiden ylläpitäminen ja luominen edellyttävät yhteistyötä kaupungin muiden toimialojen kanssa liikuntapalveluiden omien resurssien ollessa niukat. Kiinteistöihin liittyvät peruskorjaukset sekä mahdolliset uudisrakennukset tullaan toteuttamaan yhdyskuntatoimen puolesta, maankäytön suunnitelmat vaikuttavat puolestaan siihen, minne uusia liikuntapaikkoja voidaan perustaa.

Maantieteellisesti kaupungin liikuntapaikat ovat vahvasti keskittyneet radan pohjoiselle puolelle ja kaupungin muut osat ovat vailla lähiliikuntapaikkoja (**liitteessä**). Toisaalta, Kauniaisissa etäisyydet kaupungin sisällä ovat niin lyhyitä, että kaikilla kuntalaisilla on kohtuulliset etäisyydet harrastuspaikoille. Lisäksi nykyisten UKK liikuntasuosittelujen mukaan keskiössä on arkiaktiivisuuden lisääminen, mikä puolestaan voidaan toteuttaa ”missä ja milloin vain” eikä erillistä harrastuspaikalle siirtymistä tarvita.

Merkittävimmät tiedossa olevat liikuntapaikkarakentamisen investointikohteet tulevat lähitulevaisuudessa olemaan uimahallin peruskorjaus/mahdollinen laajennus sekä jäähallin energiatehokkuuden parantaminen. Muita merkittäviä investointihankkeita ovat mahdollinen tekojääradan rakentaminen sekä Granin mäkialueen kehittäminen. Pienimuotoisempia investointeja ovat lähiliikuntapaikkojen rakentaminen sekä korttelikenttien kehittäminen. Uusia liikuntapaikkoja perustettaessa huomioidaan tulevaisuudessa aiempaa paremmin erilaiset yhteistyömallit ja yhteiset hankkeet muiden toimijoiden kuten kolmannen sektorin ja yritysten kanssa. On kaupungin etu, mikäli yksityinen sektori pystyy lisäämään liikuntapaikkatarjontaa Kauniaisissa, kuten esim. rakentamalla padel-kenttiä. Maankäyttö on määritellyt mahdollisille tuleville tonttikyselyille raamit, jotka selkiyttävät mahdollisuuksia sekä toimintamallin tonttien vuokraukseen sekä myyntiin (**liitteessä**).

Käyttäjien näkökulmaa on huomioitu toteuttamalla erilaisia asiakaspalvelukyselyitä, kuten liikuntapaikkakyselyt kaikille kuntalaisille (2018), uimahallikysely kaikille kuntalaisille (2019) sekä käyttäjäkysely liikuntapalveluiden asiakkaille (2020). Vuoropuhelu liikuntaseurojen kanssa on prosessin aikana ollut jatkuvaa ja moniulotteista.

Hyvien liikuntaolosuhteiden ylläpitäminen ja ajan hermolla pysyminen on tärkeää, liikunta ja liikunnan harrastaminen sekä helposti saavutettavat liikuntaolosuhteet ovat yksi kunnan vetovoimatekijöistä.

1.1. Lähtökohdat

Liikuntalain 5§ mukaan yleisten edellytysten luominen liikunnalle paikallistasolla on kuntien tehtävä. Kunnan tulee luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle:

1. järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen;
2. tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta; sekä
3. rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja.

Kauniaisissa liikuntapalveluita tuotetaan kuntalaisille kahtaalta. Liikuntapalveluiden tehtävänä on ylläpitää ja kehittää Kauniaisten liikuntapaikkoja, hallinnoida sivistystoimen tiloihin liittyviä tilavarauksia/käyttövuoroja sekä vastata liikunta-avustuksista. Kansalaisopisto puolestaan tarjoaa ikäihmisille ohjattua liikuntaa sekä koululaisten uimaopetuksen. Karkeasti voidaan siis todeta, että liikuntapalvelut vastaa liikuntapaikoista ja kansalaisopisto toiminnasta.

Liikuntapalvelut kuuluu osana sivistystoimen toimialan kulttuuri- ja vapaa-ajan tulosalueeseen. Liikuntakiinteistöt omistaa yhdyskuntatoimi. Liikuntapalvelut vastaa liikuntapaikkojen hoidosta kokonaisvaltaisesti, myös liikuntapaikkarakennuksien teknisestä isännöinnistä, kunnossapidosta sekä piha-alueiden hoidosta. Yhdyskuntatoimi toteuttaa rakennuksiin liittyvät investointihankkeet, liikuntapalvelut vastaa investoinneista, jotka liittyvät käyttöolosuhteiden parantamiseen. Ruoka- ja puhdistuspalvelut vastaavat liikuntatilojen siivouksesta omana työnä sekä yksityisiä liikkeitä käyttäen. Liikuntapalvelut jakaa kaikki sivistystoimen tilojen käyttövuorot sekä vastaa liikuntapaikkojen sekä koulujen tilojen käytön valvonnasta.

Vuoden 2020 talousarviossa liikuntatoimen tulot ovat 471 850 € ja menot 3 296 948 €. Sisäisten menojen osuus on 2 101 030 € (63,7 %), josta sisäiset (tila)vuokrat ovat 1 708 000 € (51,8 %).

1.2. Yhteistyö PKS-seudulla

Pääkaupunkiseudulla on tarvetta ja kiinnostusta suurten liikuntapaikkahankkeiden toteuttamiseen yhteistyössä kuntien välillä. Yhteistyötarvetta on erityisesti laajoja alueita tarvitsevien paikkojen osalta ja liikuntapaikkarakentamista tehdään yhteisesti usein silloin, kun liikuntapaikka sijoittuu kahden kunnan rajalle ja palvelee laajasti eri kaupunkien asukkaita. Kauniainen on tehnyt yhteistyötä rakentamisen osalta Espoon kaupungin kanssa.

Yhteistyötä ylläpidetään PKS-seudulla säännöllisillä liikuntapäällikkö –palavereilla. Tapaamisissa käydään läpi koko PKS-seudun liikuntapaikkarakentamiseen liittyvät asiat sekä muut kulloinkin ajankohtaiset asiat.

Toiminnallinen yhteistyö tapahtuu lähinnä Espoon kaupungin liikuntapalveluiden kanssa mm. siten, että Espoon kaupungin latumiehet ylläpitävät Kauniaisten latuja olosuhteiden salliessa.

1.3. Kolmas sektori

Yhdistykset

Kauniaisissa oli huhtikuussa 2020 40 kpl rekisteröityjä liikuntayhdistyksiä, joista liikunta-avustusta hakee vuosittain alle 20 yhdistystä. Yhdistysten jäsenmäärä on yhteensä n. 6400 jäsentä niiltä osin kuin luvut ovat olleet saatavilla, 16 kpl yhdistyksiä ei ole toimittanut jäsenmääriä. Suurin osa yhdistyksistä, joiden jäsenmäärä ei ole tiedossa on ns. höntsäporukoita tai yhdistyksiä, jotka eivät ole Kauniaisten liikuntapalveluiden asiakkaita.

Liikuntavaliokunta jakoi liikunta-avustuksia yhdistyksille v. 2020 yhteensä 100 960 €.

Yksityiset toimijat/liikuntapaikat

Kauniaisissa toimii seuraavat yksityiset liikunta- ja hyvinvointipalveluja tuottavat yritykset:

Palvelun tuottaja	Palvelut
FysioSporttis Oy	Fysioterapia-, liikunta- ja yrityspalvelut
Kauniaisten Urheilupuisto Oy	Tennis, sulkapallo, padel, squash, pingis, liikunta- ja hyvinvointipalvelut, tanssiliikunta, kuntosalitoiminta, personal trainer, fysioterapia, yritysliikunta
Kuntokoulu Grani Hyvä Olo Oy	Kuntosalitoiminta, ryhmäliikunta, TYKY-toiminta
Move Wellness Center Oy Kauniainen ja Ymmersta	Liikunta- ja hyvinvointipalvelut (ryhmäliikunta, tanssiliikunta, personal trainer, liikuntatapahtumat)

2. Liikuntapaikkojen nykytilanne

2.1. Kaupungin liikuntapaikkojen perustiedot

Liikuntapaikka	Perustiedot	Käyttötarkoitus
Keskusurheilukenttä	<p>Rak. vuosi 1953, san. 1995</p> <p>Tekonurmialue 107 * 70 m² v. 2010</p> <p>Juoksuradat 6 kpl á 400m, rak. 1995, pinnoitettu 2017</p> <p>Yleisurheilun suorituspaikat: pituushyppy ja kolmiloikka, korkeus- ja seiväshyppy, kuulantyyöntö</p> <p>Katsomorakennus, rak. 1995, saneerattu 2019</p> <ul style="list-style-type: none"> – 500 istumapaikkaa – Kaksi 30 m² pukuhuonetta + suihkut, Kaksi 20 m² pukuhuonetta + suihkut – Huoltotila/pienkonetalli 35 m² – kaukolämmössä 	<p>Yleisurheilu ja jalkapallo (pelialue 100 * 65 m²)</p> <p>Koululiikunta</p>
Jäähalli Vanha Turuntie 42	<p>Rak. 1986</p> <p>Kaukalo 61*29 m²</p> <p>Neljä pukuhuonetta 25 m² ja kaksi suihkutilaa</p> <p>Lisäksi kuplahallin käytössä kaksi pukuhuonetta ja suihkutilaa</p> <p>Huoltotila 60 m²</p> <p>Kahvio 100 m²</p>	<p>Jääkiekko ja taitoluistelu, yleisöluistelu, kaukalopallo</p> <p>Koululiikunta</p>

Liikuntapaikka	Perustiedot	Käyttötarkoitus
Palloiluhalli Asematie 23, Oppilas- kodintie 11	Rak. 1988, saneerattu 2010-2020 – luvulla mm. ilmanvaihto sekä va- laistus, kentän 1 matto vaihdettu 2019 Kenttiä 2 kpl Kiipeilyseinä Seuran ylläpitämä kuntosali 6 kpl pukuhuoneita	Kenttä 1: käsipallo ja salibandy Kenttä 2: salibandy ja voimistelu Kiipeilytila Käytävä- ja rapputilaa, jota voidaan käyttää erilaiseen harjoitteluun
Uimahalli Asematie 26	Rak. 1973, saneerattu 2015 (tekni- set tilat) Beach volley–kentät kunnostettu 2020 6 kpl 25 m ratoja (lev. 180 cm) Kuntosali Jumppasali Yrittäjien tilat 3 kpl Musiikkileikkikoulutila Ulkoalue, jossa pieni allas ja lasten leikkialue Beach volley kenttä 2 kpl	Uinti, vesijumppa, vesijuoksu, me- lonta, vauvauinti Kampaamo, kauneushoitola, fysio- rapia, musiikkileikkikoulu
Saharan pallokenttä	Rak. 1976, Huoltorakennus 2001 (liikuntakäyttöön 2005) Yksi pukuhuone 30 m ² Erillinen konetalli	Kesällä: jalkapallo, pesäpallo, kriketti Talvella: luistelualue, kaukalo 24*50 m ² ja mailapelialue
Korttelikentät	Smedsintien kenttä 30*60 Maisterintien kenttä 22* 45 Forsellesintien kenttä 18*38 Stenbergintien kenttä (päiväkodin kenttä) Muuntajan kenttä	Pallopelit ja luistelu Pallopelit (ja luistelu) Pallopelit (ja luistelu) Pallopelit (ja luistelu) Pallopelit Pallopelit
Koulujen liikuntasalit	Mäntymäen liikuntasali (590 m ²) Granhult skolans gymnastiksal (480 m ²) Svenska skolcentrum gymnastiksal (480 m ²) Kasavuoren liikuntasali (400 m ²) Kasavuoren juhlasali (448 m ²)	Voimistelu, salibandy, kuntoliikunta Käsipallo, futsal, koripallo, salibandy Käsipallo, salibandy, koripallo, futsal Koripallo, kuntoliikunta, salibandy, sulkapallo, lentopallo Karate, voimistelu, kuntoliikunta
Kasavuoren kunto- rata/hiihtolatu	Rata kunnostettu 2009 Kuntosalilaitteet vaihdettu 2018 Valaistu kuntorata (2 500m) Ulkokuntosalivälineet 2 pistettä	Juoksu, sauvakävely, kävely, pyö- räily, hiihto
Pujottelurinne	Huoltorakennus 2007/2008 Hissi 2kpl Lumetusjärjestelmä (3 tykkiä)	GrIFK/Alpine vastaa pujottelurinte- en operatiivisesta toiminnasta
Pulkkamäki	Kunnostettu 2018	Lasten leikki ja liikunta
Kuntoportaat	Perustettu 2017, 213 askelmaa	Kuntoilu

Liikuntapaikka	Perustiedot	Käyttötarkoitus
Kiintorastit	ajalla 1.4.-15.10	Suunnistus
Frisbeegolf -rata	Perustettu 2019 9 –väyläinen par 3, aloittelijoille ja perheille sopiva rata	Frisbeegolf
Villa Frosterus	Frosteruksentie 3, Espoo	Virkistys, ulkoilu
Tenniskentät	3 kpl tenniskenttiä, päällyste uusittu 2008	tennis

Lisäksi kaupungissa on muita eri hallintokuntien alaisuudessa olevia virkistys tai liikuntapaikoihin rinnastettavia alueita tai kenttiä.

Gallträsk	Puistoalue (Yhdyskuntatoimi)	Purjehdus Uiminen Talvilajit (luistelu) Kaupunkiveneet
Kasavuoren koulukeskus	Koripallokenttä (Koulutoimi)	Koripallo
Svenska skolcentrum	Koripallokenttä (Koulutoimi)	Koripallo
Thurmanipuisto	Skeittipuisto (Nuorisopalvelut) Viheralue (Yhdyskuntatoimi) Parkouralue (Yhdyskuntatoimi)	Rullalautailu, scoot, bmx Virkistäytyminen, ohjattu liikunta, omaehtoinen liikkuminen Parkour
Svenska skolcentrum, Odenwall	Parkouralue (Yhdyskuntatoimi)	Parkour
Viheralueet	Virkistäytyminen (Yhdyskuntatoimi)	Virkistäytyminen, ohjattu liikunta, omaehtoinen liikkuminen
Kasaberget daghem, Sانسinpellon päiväkot	sisäliikuntatila (Varhaiskasvatus)	lasten leikki ja liikunta
Ulkoleikkipaikat	Kaupungin eri alueilla (Yhdyskuntatoimi/ Varhaiskasvatus)	Lasten leikki ja liikunta
Kuplahalli	Jalkapallokenttä (GrIFK jalkapallo ry.)	Jalkapallo

Kustannuksia seurataan kohteittain eriteltyinä vain suurimpien liikuntapaikkojen osalta ja ne olivat vuoden 2019 tilinpäätöksen mukaan:

Kohde	Menot 2020	Sis. menot	Tulot 2020	Kate 2020
Jäähalli	-612 000	-436 000	131 000	-481 000
Palloiluhalli	-411 000	-350 000	65 000	-346 000
Uimahalli	-919 000	-529 000	201 000	-718 000
Ulkoliikuntapaikat	-261 700	-90 000	1 600	-260 100
Villa Frosterus	-38 000	-34 000	11 000	- 27 000
Yhteensä	-2 241 700	Sisältyvät menoihin	409 600	-1 832 100

2.2. Liikuntapaikkojen toiminta-aika ja käyttö

Liikuntakiinteistöt

	Avoinna	käyttäjiä 2019	käyttäjiä päivässä	kesätauko/ suljettu
Uimahalli	ma-pe 6–21 la-su 10–18 lisäksi avoinna au- kioloajan ulkopuo- lella sopimuksen mukaan	85 000 uimaria 103 700 kaikki kävijät	274 uimaria 335 kaikki kävijät	5 vkoa
Jäähalli	ma-pe 6.30–24 la 7–22 su 7–23	5060 käyttötuntia 255 299 käyntiä (ovi- laskuri, ei erottele jos sama hlö kulkee saman ovesta moneen ker- taan eli tulos kertoo lähinnä päivittäisestä kävijävolyymista)	käyttöaste arkisin 8– 14.30 60 % koulut/päivä- kodit käyttöaste iltaisin ja vii- konloppuisin 100% yleis- öluistelua 3h/vko käyt- täjiä n.30/h	5 vkoa (vaihte- lee)
Palloiluhalli	ma-pe 7–22.30 la 8–20 su 8–22	6555 käyttötuntia 72 955 käyntiä uima- hallin puoleisilta ovilta (Ovilaskuri, ei erottele jos sama hlö kulkee ovesta mo- neen kertaan. Tunne- lin puoleinen sis.käynti on suosi- tumpi ja sitä tilastoa ei ole saatavilla.	käyttöaste arkisin 8–16 kenttä 1 46 % kenttä 2 46 % koulut/päiväkodit käyttöaste iltaisin ja vii- konloppuisin 100 %	5 vkoa
Keskusurheilukenttä	avoinna 7–22	1382 käyttötuntia (seurat) kävijämäärälaskurit asennettu v. 2019, ky- seiseltä vuodelta ei vielä koko vuoden lu- kema		suljettuna talvi- kaudella (n. marras-maalis- kuu)
Mäntymäki	ma-pe 17–22 la 9–20 su 9–22 Ei ke	1595 käyttötuntia		6 vkoa (vaihte- lee)
Kasavuori	ma-pe 16–22 la 9–20 su 9–22	3682 käyttötuntia		6 vkoa (vaihte- lee)
Granhult	ma-pe 17–22 la 9–20 su 9–22 Ei ti	1960 käyttötuntia		6 vkoa (vaihte- lee)

	Avoinna	käyttäjät 2019	käyttäjät päivässä	kesätauko/ suljettu
Svenska samskola	ma-pe 17–22 la 9–20 su 9–22	2158 käyttötuntia		6 vkoa (vaihtelee)

Ulkoliikuntapaikat

Kasavuoren kuntorata, Saharan-, Smedsintien- ja korttelikentät sekä muut ulkoliikuntapaikat ovat avoimena 24/7 eikä kävijämääriä mitata.

Yhteenveto liikuntapaikkatilanteesta:

- kaupungin liikuntapaikkatarjonta on poikkeuksellisen runsasta huomioiden väkiluku ja lähialueen palvelutarjonta
- kaikki perusliikuntapaikat ovat tarjolla ja yleisimpiä lajeja pystyy harrastamaan
- liikuntapaikat soveltuvat harrastetasoiseen liikuntaan
- liikuntapaikkojen saavutettavuus on hyvä
- kaupungin liikuntapaikat ovat iäkkäitä
- liikuntapaikat ovat kaupungin omistamia (YLK) ja hallinnassa (liikuntapalvelut)
- liikuntapaikat hoidetaan kokonaisvaltaisesti liikuntapalveluiden omana työnä

2.3. Liikuntapaikkojen hoito

Liikuntapalveluiden oma henkilöstö tekee pääosan liikuntapaikkojen hoidosta kaupungin omalla kalustolla. Oma henkilöstö tekee myös pieniä kiinteistökorjauksia ja koneiden huoltoja sekä korjauksia. Henkilöstö huolehtii järjestyksen ja turvallisuuden valvonnasta liikuntapaikoilla. Korjauksia ja erikoistöitä tilataan ulkopuolisilta.

Pujottelumäen toiminnasta vastaa GrIFK Alpine rf., liikuntapalvelut vastaa rinteen rakennuksen kunnosta sekä valmistelee rinteen talvikäyttöä varten. Ulkotenniskenttiä ylläpitää Grani Tennis ry, liikuntapalveluiden vastuulla on kenttien kevät- ja syysuollot. Kiintorastiverkosta ylläpitää OK77.

2.4. Liikuntapaikoille tehdyt kuntoarviot ja saneeraukset

Yhdyskuntatoimi teettää liikuntapaikoille kuntoarvioita joka viides vuosi. Mikäli kuntoarviossa havaitaan, että kiinteistössä on ongelmia tai liikuntapaikka on tulossa saneerattavaksi, teetetään kyseiseen kohteeseen tarkempia kuntotutkimuksia. Liikuntapaikoille on tehty vuosien varrella useita eri laajuisia kartoituksia, sisällöt ovat itsessään vain osa kokonaisuutta ja siksi yksittäinen raportti ei anna koko kuvaa kyseisen kohteen tilanteesta.

Yhdyskuntatoimen teettämät kuntoarviot

Jäähalli

- kuntoarvio 2003 (Kupari Solutions Oy)
- pesutilojen kuntoarvio 2007 (Vahanen)
- kattorakenteet tarkistettu 2019
- energiatekninen hankesuunnitelma 2020 Ecoreal Oy

Palloiluhalli

- Palloiluhallin kuntoarvio 2019 (Nordic CMG Oy)

Uimahalli

- Uimahallin talotekninen kuntoarvio 11.9.2007 (Tuomi Yhtiöt Oy)
- Uimahallin rakennustekninen kuntoarvio 17.8.2007 (Ins. tsto IKH)
- Uimahallin kuntoarvio 2017 (A-insinöörit)

Muut kuntoarviot:

- Villa Frosteruksen rakenteiden kuntoarvio 10.4.2004 (Optiplan)
- Keskusurheilukenttä 2003 (Kupari Solutions Oy)

Kuntoarvioiden perusteella kaupunki tekee päätöksiä mahdollisista korjauksista ja saneerauksista. Liikuntapaikkojen peruskorjauksista ja saneerauksista vastaa yhdyskuntatoimi.

Yhdyskuntatoimen investoinnit liikuntapaikoille (peruskorjaukset sekä saneeraukset):

Jäähalli

- Jäähallin ilmankuivain 2003
- Jäähallin pysäköintialueen muutos 2009
- Jäähallin pukuhuoneen suihkutilan (1 kpl) peruskorjaus 2019. (Parmatic Oy)
- Jäähallin pukuhuoneiden (2 kpl) lattiamateriaalin uusiminen 2020. (Parmatic Oy)
- Kylmäkonelaitteiston kompressorit ja niihin liittyvät moottorit uusittu 2020 (edellisen kerran 2003)

Palloiluhalli

- Palloiluhallin pääsisäänkäynti 2009
- Palloiluhallin Sali 1 ja Sali 2 valaisimien vaihtaminen led valoiksi 2018. (L&T Oy)
- Palloiluhallin (iso sali) lattiapinnoitteen uusiminen 2019. (Urheilulattiat Oy)
- Palloiluhallin käytävien ja yleisten tilojen valaisimien vaihtaminen led valoiksi 2019. (Sähköjeesi Oy)
- Palloiluhallin ilmanvaihto- ja savunpoistojärjestelmän sekä automatiikan kunnostus 2019. (Pro Rakennus Pärssinen Oy)
- Palloiluhallin lämminvesivaraajien uusiminen 2019. (Mijorak Oy)
- Palloiluhallin pukuhuoneiden lattiapinnoitteiden korjauksia 2019. (Parmatic Oy).
- Palloiluhallin yleisö wc-tilojen peruskorjaus 2020-2021. (Parmatic Oy)

Uimahalli

- Uimahallin saneeraus 1999 sekä palon jälkeinen saneeraus teknisissä tiloissa 2015.
- Uimahallin pysäköintialueen laajennus 2008.
- Uimahallin vedenkäsittely- ja suodatinaltaiden ja putkiston perusteellinen kunnostus 2018. (Eskman Oy)
- Uimahallin lasten altaan ja pesuhuoneiden alakattojen uusiminen 2018. (Parmatic Oy)
- Uimahallin ikkunajulkisivun puuosien peruskorjaus 2018. (Parmatic Oy)
- Uimahallin viemärikaivojen ja putkien pinnoitus 2019. (Mijorak Oy)
- Uimahallin ulkoaltaan pinnoitus 2018 ja huoltomaalaus 2020. (Parmatic Oy)
- Uimahallin saunan kiukaiden uusiminen 2020. (Saunapiste Oy)
- Uimahallin kemikaalitulojen ja laitteiden kunnostus määräysten mukaisiksi 2020. (Al-lasvesi Oy)

Keskusurheilukenttä

- Keskusurheilukentän perusparannus 1995.
- Keskusurheilukentän aitojen kunnostus 2009 (Pur-Ait Oy) ja 2020 omana työnä.
- juoksuratojen pinnoitus 2017.
- Keskusurheilukentän katsomorakennuksen teräsrakenteiden ja julkisivun perusteellinen kunnostus 2018. (Parmatic Oy)
- Keskusurheilukentän katsomorakennuksen vesikalusteiden ja lämmönvaihtimen uusiminen 2018. (Mijorak Oy)
- Keskusurheilukentän katsomorakennuksen valaisimen vaihto led valoiksi 2018. (L&T)

Pujottelurinne

- Pujottelurinteen huoltorakennus 2007.
- Pujottelurinteen keskimäinen hissi 2008.

Tenniskentät

- Tenniskenttien päällysteen uusiminen 2008.

Kasavuoren kuntorata

- Kasavuoren kuntoradan perusparannus 2009.

Yhdyskuntatoimen työohjelma tuleville vuosille on ollut käsiteltävänä yhdyskuntavaliokunnassa tammikuussa 2021 (YLKV 19.01.2021 § 3) osana talouden käyttösuunnitelmaa vuodelle 2021.

2.5. Liikuntapalveluiden investoinnit vuosina 2015–2021

Ulkoliikunta

- pieni työkone 2016
- pulkkamäki kunnostus 2018
- latukelkka ja mönkijä 2020

Keskusurheilukenttä

- juoksuradan pinnoitus 2017
- kulkuportit 2019
- kameravalvonta kaapelointi 2019

Uimahalli

- ponnahduslauta 2019

Palloiluhalli

- kameravalvonta kaapelointi 2019

Jäähalli

- jäähallin kompressorit ja ammoniakkijärjestelmän nesteputki 2020

Pujottelurinne

- vedenjäähdytysjärjestelmä 2020

Vuodelle 2021 liikuntapalveluiden investointiohjelmaan kuuluu keskusurheilukentän äänen-toistojärjestelmän uusiminen, jäähallin tietoliikenneyhteyksien parantaminen sekä kesken-eräisen kameravalvonnan loppuunsaattaminen.

2.6. Osallistavan budjetoinnin kautta tehdyt investoinnit

Liikuntapalvelut on saanut osallistavan budjetoinnin kautta kahdesti 10 000€ määrärahan kaupunkilaisten valitsemaan kohteisiin.

Gallträskin vuokrattavat kaupunkisoutuveneet äänestettiin voittajaksi kaupungin osallistuvan budjetointikokeilun äänestyksessä. Soutuveneet saivat 41,4 prosenttia annetuista äänistä. Kaupunkisoutuveneet toteutettiin v. 2019.

Vuoden 2020 osallistuvan budjetoinnin finaaliäänestyksen voitti (45,5 %) ehdotus jossa raha määräraha tulee käyttää ulkoliikuntapaikkoihin. Määrärahalla hankittiin ulkokuntosalilaitteita keskusurheilukentälle, laitteet tullaan asentamaan keväällä 2021.

3. Tarpeet

3.1. Yhteenveto kyselytutkimuksista

Liikuntapalvelut toteutti kuntalaisille asiakastyytyväisyyskyselyn v. 2018. Kyselyyn vastasi 345 henkilöä, joka vastaa vain n. 3,7 % kaupungin väestöstä, joten tulokset kertovat vain murto-osan kuntalaisten toiveista. Eniten kehittämistoiveita esitettiin jäähalliin (24,6 %).

240 henkilöä (70 % vastaajista) vastasi kysymykseen ”jos saisit vapaasti kehittää liikuntapaikkoja, mitä tekisit ja miksi?” Lähes kaikki tähän kysymykseen vastanneet antoivat laaja-alaista palautetta liikuntapaikoista; eniten kommentteja keräsivät jää- ja uimahalli. Vastaajista 23,2 % (80 kpl) toivoi jäähalliin uutta kaukaloa, remonttia tai kokonaan uutta hallia. 12,5 % (43 kpl) vastaajista toivoi uimahalliin remonttia tai kokonaan uutta hallia.

Parhaana liikuntapaikkana pidettiin Keskusurheilukenttää, vastaajista 77,7 % oli sitä mieltä, että keskusurheilukentän olosuhteet ovat joko hyvät tai erittäin hyvät. Kasavuoren kuntorataa pidettiin lähes yhtä hyvänä liikuntapaikkana, 77,1 % vastaajista arvioi olosuhteet hyväksi tai erittäin hyväksi. Kasavuoren kuntoradan kohdalla eniten puhutti ladut ja niiden ylläpito, toisaalta mainintoja laduista oli vain 13 kpl.

Eniten huonoja mainintoja sai uimahalli. Vastaajista 22 % piti uimahallin olosuhteita joko huonoina tai erittäin huonoina. Uimahallin kohdalla toivottiin perusteellista saneerausta tai laajennusta, myös tilan vähyyks puhututti.

Gallträskin alue mainittiin monessa vastauksessa mieluisaksi liikuntapaikaksi ja alueen ylläpitoa toivottiin. Kiitosta saivat myös pujottelurinteen rappuset sekä ulkokuntosalilaitteet. Eniten yksittäisiä toiveita esitettiin pienten kenttien olosuhteiden parantamiseen. Pikkukentille toivottiin erilaisten lajien harrastamismahdollisuutta lisäämällä erilaisia alustoja, maaleja/korja, minikenttiä tms. Ulkokuntosalilaitteita toivottiin lisää vaihtelevasti ympäri kaupunkia.

Tuloksia analysoitaessa näyttää siltä, että suurimmat toiveet kohdistuvat edelleen suuriin liikuntapaikkarakentamisen hankkeisiin. Pienimuotoisemmat toiveet olivat yksittäisiä ja hajonta oli suurta, ylipäättänsä toivottiin, että kaikki liikuntapaikat ylläpidetään hyvin ja olosuhteita kehitetään.

Uimahallin tulevaisuuteen liittyvistä toiveista järjestettiin oma kysely keväällä 2019, jonka tulokset esiteltiin valiokunnalle toukokuussa 2019 (LIIKV 8.5.2019 § 14). Kyselyyn vastasi määräaikaan mennessä 543 henkilöä ja mielipiteitä jaettiin runsaasti. Vastaajista 7,7 % ei käyttänyt uimahallia ja suurimpana asiana käyttämättömyyteen kerrottiin joku halliin liittyvä syy, toivottiin mm. enemmän kylpylämäisyyttä, enemmän erilaisia altaita, kahvilaa yms.

Vastaajista 36,7 % oli sitä mieltä, että halli tulisi rakentaa kokonaan uudestaan, 35 % puolestaan oli sitä mieltä, että halli tulee peruskorjata tai laajentaa. Vain 2,8 % oli sitä mieltä, että Kauniaisissa ei tarvita jatkossa uimahallia. Lisäksi liikuntavaliokunta on antanut yhdyskuntavaliokunnalle lausunnon uimahallin vaihtoehtoisista ratkaisuista helmikuussa 2020 (LIIKV 10.2.2020 § 4).

Kauniaisissa toimiville rekisteröidyille liikuntayhdistyksille (40 kpl) lähetettiin keväällä 2020 kysely, jossa selvitettiin liikuntapaikkojen nykytilaa ja liikuntapaikkoihin liittyviä tulevaisuuden tarpeita sekä käyttäjien tarpeita harjoitusolojen kehittämiseksi. Kyselyyn vastasi 14 yhdistystä. Vastausprosentin jäädessä alhaiseksi (35 %) ja vastauksien liittyessä pääsääntöisesti (11 kpl) koulujen liikuntasaleihin, ei kyselyn tuloksilla ole merkittävää vaikutusta tulevaisuuden suunnitelmia tehdessä. Liikuntapaikoille annettiin kyselyssä yleisarvosanaksi 8,6 asteikolla 1–10 ja suurimmat toiveet liittyivät sähköiseen varausjärjestelmään sekä siivoukseen.

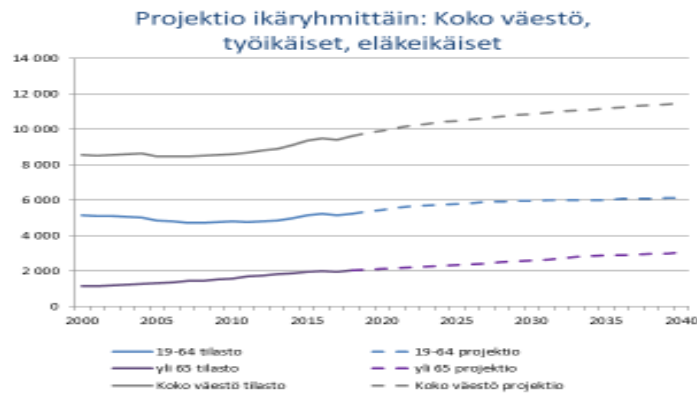
3.2. Liikuntapaikkojen kehittämistarpeet

Liikuntapaikkojen tulee turvata väestölle tasa-arvoiset mahdollisuudet liikunnan harrastamiseen liikuntalain tarkoituksen edellyttämällä tavalla. Liikkumis- ja toimintaesteisten henkilöiden huomioon ottaminen liikuntapaikkarakentamisessa ja korjauksessa korostuu entistä enemmän väestön ikärakenteen muuttuessa.

Toiminnalliselta kannalta liikuntapaikkoja tulee olla jatkossakin kattavasti ja niiden tulee soveltua ohjattuun toimintaan sekä harrastus- ja osin myös kilpailutoimintaan. Liikuntapaikkojen ja niiden välineistön tulee olla tasoltaan sellaisia, että ne vastaavat käyttäjien toiveita. Seuratoimijoiden lisääntyminen edellyttää myös jatkuvaa seurantaa liikuntaolosuhteiden, määrän ja laadun osalta.

Osa liikuntapaikoista on rakennettu/saneerattu niin kauan aikaa sitten, että ne tulevat vaati-
maan lähitulevaisuudessa peruskorjaamista.

Kauniaisten väestökehityksessä ei ole odotettavissa suuria muutoksia, jotka vaikuttaisivat tulevaisuuden liikuntapaikkarakentamiseen (kuva 1).

Kuva 1. Kauniainen, Uusi väestöprojektio 2018–2040.
(Seppo Laakso, Kaupunkitutkimus TA 06/2018)

4. Tavoitteet

Liikuntapaikkarakentamisen keskeisenä tavoitteena on edistää liikunnan keinoin väestön hyvinvointia elämänsä eri vaiheissa, ylläpitää kansalaisten työ- ja toimintakykyä, lisätä ikäihmisten omatoimisuutta ja elämänhalua sekä vahvistaa yhteenkuuluvuutta.

Tavoitteena on kaupunki, jossa kaikilla on yhdenvertainen mahdollisuus toteuttaa liikunnallista elämäntapaa ja kokea yhteisöllisyyttä liikunnan avulla. Liikunnan edellytysten ja olosuhteiden turvaaminen tulee tarjota kaikille väestöryhmille tasavertaiset edellytykset eri tarpeista lähtevälle liikunnallisen elämäntavan ja säännöllisen liikuntaharrastuksen toteuttamiselle.

Yleiset tavoitteet:

- Liikuntapaikat vastaavat paikallisen toiminnan tarpeita ja antavat puitteet toiminnan kehittämiseksi ja liikunnan edistämiseksi
- Kaupungilla on tarjota kuntalaisille keskeisimmät liikuntapaikat
- lähiliikuntapaikkoja tarvitaan lisää (voi korvata jonkun korttelikentän)
- Liikuntapaikat ovat käyttötarkoitustaan vastaavia ja hyvässä kunnossa
- Liikuntapaikkoja kunnostetaan ja parannetaan suunnitelmallisesti ja ennakoivasti
- Liikuntapaikat ovat kustannustehokkaita
- Liikuntapaikoilla on pitkä elinkaari
- Vähäinen hoidon ja kunnossapidon tarve
- Liikuntapaikat ovat turvallisia, terveellisiä ja viihtyisiä

5. Toimenpideohjelma

Ohjelman lähtökohtina ovat olleet nykyisten liikuntapaikkojen pitäminen käyttökunnossa ja uusien matalan kynnyksen liikuntapaikkojen tuottaminen.

Liikuntapaikka	Vuosi	Toteuttaja	Toimenpide
Keskusurheilu- kenttä	2020 2021	Tilakeskus Liikuntapalvelut	Ilmastoinnin parantaminen Äänentoiston uusiminen, kameravalvonta

Liikuntapaikka	Vuosi	Toteuttaja	Toimenpide
	2022 2024–2026	Tilakeskus Liikuntapalvelut	Katsomon penkkien uusiminen Tekonurmimaton uusiminen (voi tulla kysymykseen aikaisemmin, mikäli kentän täyttöaineen kumiruouheen käyttöön tulee uusia määryksiä)
Uimahalli	2020–2025	Tilakeskus	Uimahallin vaihtoehtoisten ratkaisujen suunnittelu* Uimahallin arvioitu elinkaari max 5v
Jäähalli	2020 2020–2021 2022–2024	Tilakeskus Tilakeskus Tilakeskus ja liikuntapalvelut	Ryhmäkeskusten uusiminen Ilmanvaihtokoneen uusiminen Energiätehokkuuden parantaminen ja kylmäkonelaitteiston automaation nostaminen
Palloiluhalli	2021	Liikuntapalvelut	Kameravalvonta
Villa Frosterus	2021 2023	Tilakeskus Tilakeskus	Oleskelutilojen puulattioiden uusiminen Saunan wc –tilojen rakentaminen
Ulkoalueet	2022	Liikuntapalvelut	Ulkoalueita ympäröivien verkkoaitojen uusiminen
Ulkokentät	2022 2023	Liikuntapalvelut Liikuntapalvelut	LED valaistukseen siirtyminen Hiekkakenttien kunnostus*
Ulkokuntosalit	2021–2025	Liikuntapalvelut	Ulkokuntosalien lisääminen mm. jäähallin sekä keskusurheilukentän läheisyyteen
Tekojäärata	2021–2025	Liikuntapalvelut	Tekojäärataselvitys/mahdollinen toteutus Ensin selvitettävä suomenkielisen alakoulun/perusopetuksen tarpeet*
Ulkotenniskenttä	2021–2025	Liikuntapalvelut	Kenttien peruskorjaus*
Sisäliikuntatilat	2021–2025	Tilakeskus	Liittyy mahdollisesti uimahallin toimenpiteisiin tai suomenkielisen alakoulun rakentamiseen*
Kasavuoren kuntorata	2025–2030	Liikuntapalvelut	Kuntoradan päällysteen uusiminen Hiihtobaanan levennys/lumetusputket selvitys
Lähiliikuntapaikka	2024	Liikuntapalvelut	Lähiliikuntapaikan perustaminen: Thurmanin puistoon Smedsinkentän kehittäminen Maisterintien kentän kehittäminen Forsellesintien kentän kehittäminen Stenbergintien kentän kehittäminen Muuntajan kentän kehittäminen
Gallträsk	2019–	Kaupunginkanslia/ Yhdyskunta-toimi/ Liikuntapalvelut	Gallträskin käyttö ulkoilu- ja virkistysalueena. Mahdollinen virallinen liikuntapaikkastatus (esim. talviuima- paikka) ja alueen kehittäminen.

*Kaupunginhallitus on päättänyt 8.6.2020 (§ 115) käynnistää kaavoituksellisen tarkastelun ja suunnittelun suomenkieliselle alakoululle/perusopetuksen tiloille. Uimahallin ja Saharan alueet ovat tarkastelussa mukana mahdollisina sijoituspaikkavaihtoehtoina.

Toimenpideohjelman ulkopuolella GrIFK Alpinella on meneillään vesiputkihanke, jossa selvitetään mahdollista vedenottoa Lippajärvestä rinteelle. Kaupunki on teettänyt hankkeesta selvityksen v.2018 (Sitowise) ja selvittää vuoden 2021 aikana muita vaihtoehtoisia ratkaisumalleja.

Liikuntapalveluiden hallinnoimille koneille ja laitteille on valmisteilla oma PTS suunnitelma vuoden 2021 aikana.

6. Vaikutukset liikuntapaikkoihin toimintaedellytyksiin ja toimintaan

Ohjelman toteuttaminen säilyttää hyvät puitteet liikunnan harrastukselle ja terveyden ylläpitämiselle sekä lisää hieman matalan kynnyksen liikuntapaikkojen määrää Kauniaisissa. LED valaistukseen siirtyminen sekä jäähallin kokonaisvaltainen energiatehokkuuden parantaminen madaltavat liikuntapaikkojen käyttökustannuksia.

Eräs keskeinen perusedellytys liikuntapaikkojen kehittämiseksi ja liikuntaympäristön parantamiselle on kaavoitus. Detaljikaavoituksella on turvattava liikuntapaikkojen rakentamis- ja kehittämismahdollisuudet sekä turvallisten ja yhtenäisten kevyen liikenteen väylien rakentamismahdollisuudet niiden saavuttamiseksi. Alueellisilla ja yleiskaavoilla on huolehdittava virkistysalueiden ja reittien kehittämismahdollisuuksista, jatkuvuudesta ja saavutettavuudesta.

Eri liikuntamuotojen (kävely, lenkkeily, pyöräily, rullaluistelu jne.) tarpeet on myös huomioitava viheralueiden, väylien ja reittien suunnittelussa, rakentamisessa sekä kunnossapidossa.

Liitteet

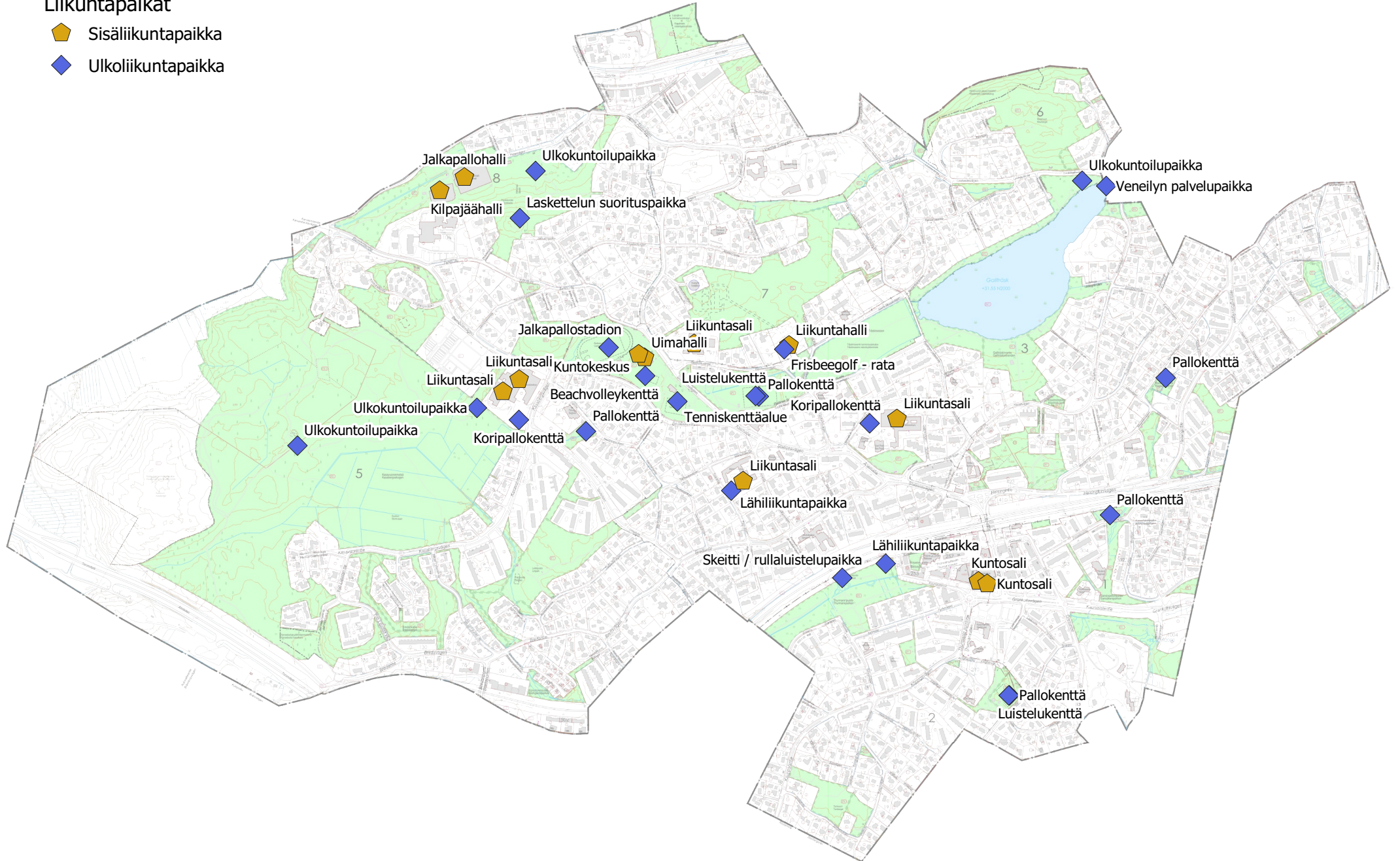
Liite 1. Liikuntapaikat Kauniaisissa (palvelukartta). Palvelukartta sisältää tiedot virallisista liikuntapaikoista lipas.fi –rekisterin mukaisesti.

Liite 2. Lausunto kaupungin tonttien ja yleisten alueen osien luovutuksesta.

Liite 1. Liikuntapaikat Kauniaisissa (palvelukartta)

Liikuntapaikat

- Sisäliikuntapaikka
- Ulkoliikuntapaikka

LAUSUNTO KAUPUNGIN TONTTIEN JA YLEISTEN ALUEEN OSIEN LUOVUTUKSESTA

Kauniaisten liikuntapaikkapäällikkö on pyytänyt maankäyttöpäälliköltä lausuntoa kaupungin tonttien ja yleisten alueiden luovutuksesta ja niitä koskevista periaatteista. Lausuntopyyntö liittyy erityisesti yksityisiä liikuntapalveluita järjestävien yrittäjien kyselyihin.

Hallintosääntö määrittelee toimivallan ko. asiassa. seuraavasti:

- Kaupunginhallitus ”päättää kaupungin kiinteän omaisuuden sekä osakkeiden ja muun irtaimen omaisuuden hankinnasta ja luovuttamisesta, lukuun ottamatta valiokunnille määrätyn toimivallan osalta,” (18§, kohta 1)
Valiokuntien yleisen toimivallan puitteissa:
- Valiokunta ”hyväksyy hallinnassaan olevien alueiden ja tilojen sekä näihin kuuluvien laitteiden ja irtaimen omaisuuden vuokraamisen tai käyttöön luovuttamisen enintään yhdeksi (1) vuodeksi, lukuun ottamatta kulttuuri- ja vapaa-aikavalikunnan erityistoimivallassa määrättyä,” (20§, kohta 1)
Valiokuntien erityisen toimivallan perusteella:
- Yhdyskuntavaliokunta ”päättää maa- ja vesialueiden vuokralle ottamisesta tai antamisesta enintään 5 vuodeksi sekä yleisten alueiden osalta pidemmäksi ajaksi, mikäli sopimus on kaupungin taholta yksipuolisesti irtisanottavissa ja tonttien osalta, mikäli kaupunginvaltuusto on vahvistanut vuokraamisen yleiset periaatteet (Maanvuokralaki),” (21§, kohta 2)
- ”vastaa kaupungin maaomaisuuden ja rakennusten hallinnasta ja ylläpidosta,” (21§, kohta 4)

Lisäksi yhdyskuntavaliokunta on delegoinut maankäyttöpäällikölle ”kaupungin omistamien maa-alueiden käyttöoikeuden luovutukset ja vuokran määritykset” (YLK 7.12.2010 § 190).

Yhdyskuntavaliokunta toimii kaupungin maanomistajana maankäyttöyksikön vastatessa maanomistajan operatiivisista toimista. Maankäyttöyksikkö valmistelelee tontin- ja alueiden luovutukset hallintosäännön mukaisesti. Tonttien osalta luovutukset perustuvat talousarviossa hyväksytyyn suunnitelmaan. Vaihtoehtoisesti on mahdollista, että valtuusto tekee päätöksen talousarvioon kuulumattoman tontinluovutuksen käynnistämisestä. Molemmissa tapauksissa luovutus järjestetään lähtökohtaisesti avoimena hakuna, jolloin kaikilla on yhtäläiset mahdollisuudet osoittaa kiinnostuksensa asettua ostajan tai vuokralaisen asemaan. Näin varmistetaan avoimuus ja tasapuolisuus.

Yleisten alueiden tilapäinen vuokraus tapahtuu vastaavasti siten, että kaupunki vastaanottaa hakemuksen jonkun yksilöidyn alueen vuokraamisesta ja asia käsitellään hallintosäännön määrittelemässä luottamuselimessä. Kaupunki voi myös aloittaa julkisen haun jonkun yksilöidyn alueen luovuttamiseksi tiettyyn toimintaan (esim. yksityisen järjestämä toiminta). Tämä edellyttää useimmiten vähintään kaupunginhallituksen päätöstä.

Maankäytössä ei ole asiantuntemusta eri urheilulajien toiminnan järjestämisen tarpeesta. Tästä johtuen kulloisenkin urheilutoiminnan edellytysten ja tarpeen arvioimiseksi mahdolliset tiedustelut ohjataan kaupungin liikuntapalveluihin tai vaihtoehtoisesti saapuneen hakemuksen johdosta pyydetään ao. asiantuntijavaliokunnan lausunto.

Kauniaisten maaomaisuus ja tonttivaranto on todella pieni ja etenkin yleiseen toimintaan tai muihin palvelutarpeisiin osoitettuja tontteja tai alueita ei juurikaan ole tarjolla. Lisäksi etenkin kaupallisen urheilutoiminnan sijoittamisessa Kauniaisten pientalovaltaiseen kaupunkirakenteeseen on haasteita: Katualueet ovat kapeita ja liikenneturvallisuuden kannalta tärkeät jalkakäytävät saattavat puuttua, liikenteestä aiheutuu haittaa ympäristöön ja itse toiminnan lisäksi tarpeellinen pysäköinti tulisi mahtua mahdolliselle vuokra-alueelle. Nämä tulee huomioida toimintojen sijoittamisessa ja hakijan tulee liittää tarpeelliset selvitykset tontin tai alueen luovutusprosessiin.

Marko Lassila
maankäyttöpäällikkö